

JAARGANG 26 » NUMMER 4

ROZENKRING

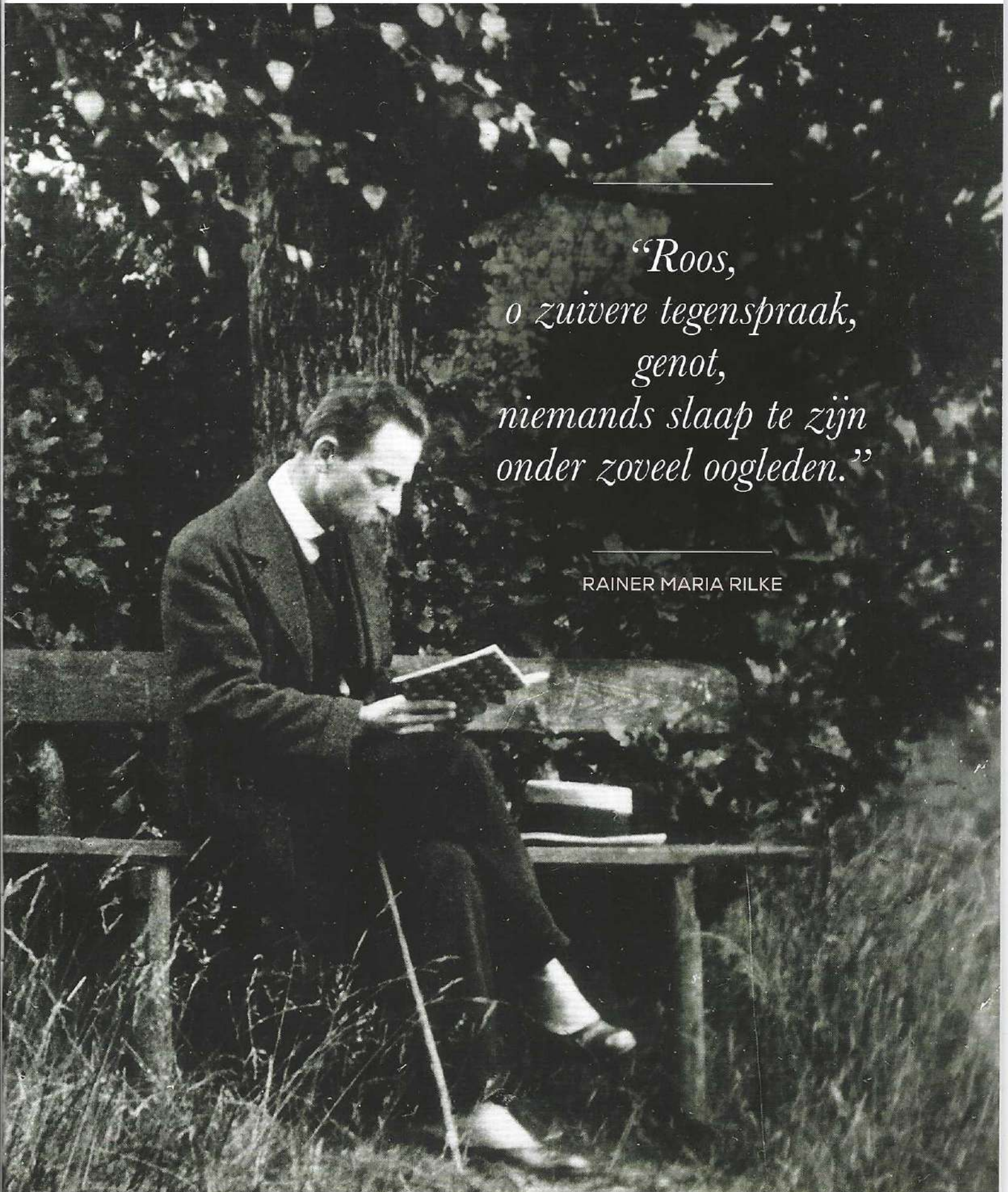
EXCLUSIEF

Het magazine
VOOR DE
rozenliefhebber

*“Roos,
o zuivere tegenspraak,
genot,
niemands slaap te zijn
onder zoveel oogleden.”*

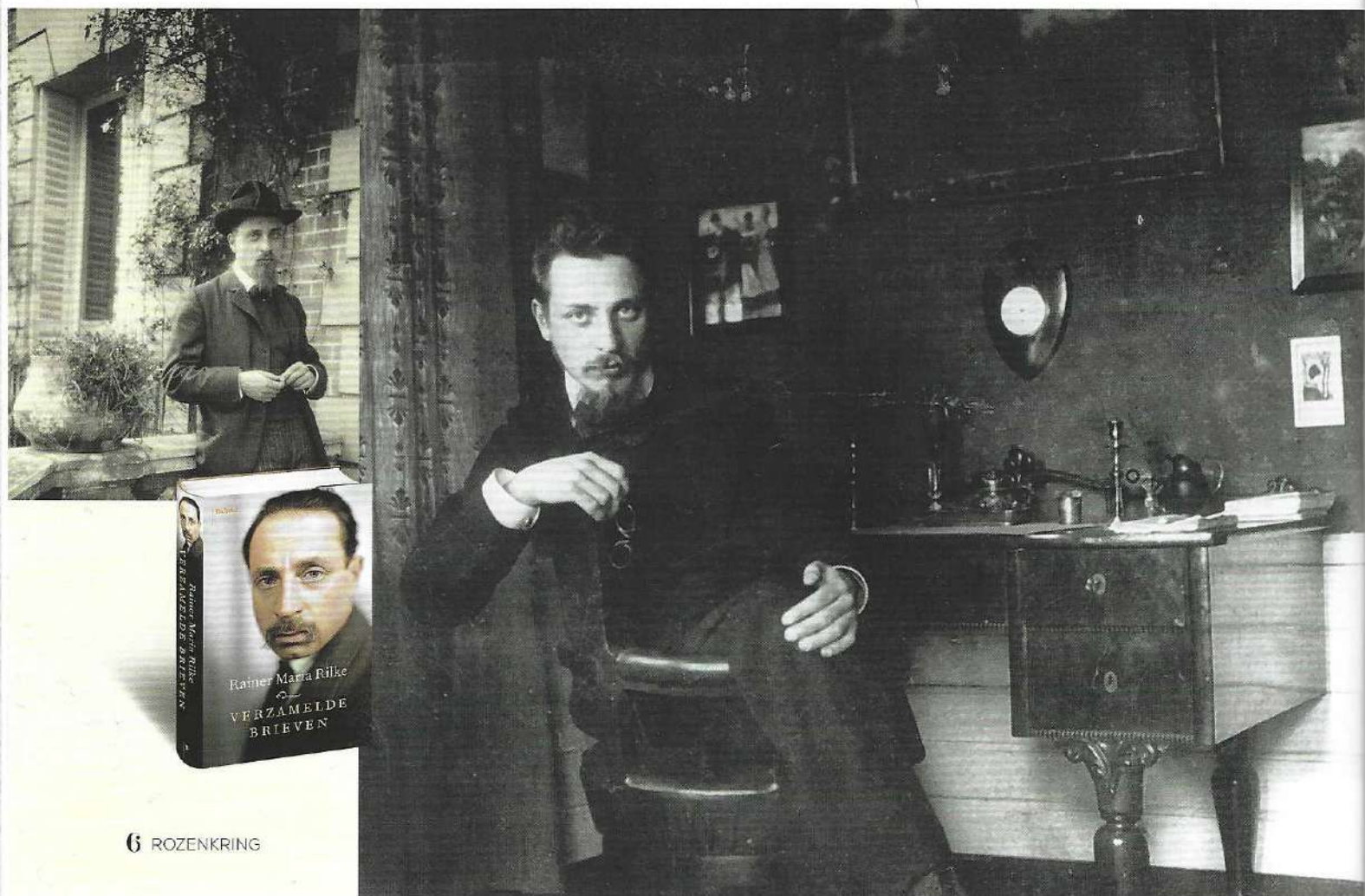
RAINER MARIA RILKE

/IN DE KIJKER

Rainer
MARIA RILKE

EEN VAN DE GROOTSTE DICHTERS IN HET DUIJS,
HIELD VAN BLOEMEN, VOORAL VAN ROZEN. DE ROOS WAS
EEN VAN ZIJN FAVORIETE MOTIEVEN EN THEMA'S.

Het verhaal gaat dat hij er zelfs dood aan is gegaan. Om het bezoek van een jongedame op te fleuren, zou hij enkele rozen uit zijn tuin hebben geplukt. Daarbij prikte hij zich aan een doorn. De kleine wonde wilde niet genezen en al gauw waren zijn armen gezwollen en aangetast. Het zou zijn leukemie hebben aangekondigd. Hij stierf op 29 december 1926.

Op de vooravond stuurde hij nog een laatste briefje naar een vriendin.

“Madame, ja, ellendig, vreselijk ziek, en pijn zoals ik me nooit had durven voorstellen, naamloos lijden dat door artsen wordt genoemd en zelf maar tevreden is als het ons twee of drie kreten leert, waarin onze stem niet te herkennen is. Een stem die tot nuances was opgevoed!

Geen bloemen, mevrouw, ik smeek u, hun aanwezigheid wekt demonen op die de kamer vullen. Maar wat met die bloemen meekwam zal worden toegevoegd aan de genade van het onzichtbare. O dank je!”

De geadresseerde was de dame voor wie hij eerder die rozen had geplukt. Nu smeekt hij haar geen bloemen mee te brengen. Omdat hij schrik had voor de demonen die ze opwekken, maar welke demonen? De demonen die zijn ziekte hebben veroorzaakt?

Toch dankt hij haar voor ‘wat met die bloemen meekwam’: de herinnering aan die eerdere ontmoeting? In de eerste paragraaf van zijn briefje wilde Rilke ook zijn ziekte niet benoemen: alweer om zijn muze te sparen? Hij is zelfs tevreden met wat de ziekte hem alsnog leert: schreeuwen van de pijn.

Voor een dichter, ‘iemand die weet wat nuance is’, maakt Rilke het zijn lezer(e)s niet gemakkelijk. Zou zij bij hun eerdere ontmoeting gemerkt hebben dat hij zich had verwond? Wist zij dat er een verband was met zijn ziekte? En dat zij dus indirect zijn dood heeft veroorzaakt? Wilde hij daarover twijfel zaaien? Zoals hij dat tot vandaag al zijn lezers aandoet? “Roos, o zuivere tegenspraak”, het citaat van hierboven, heeft hij als epitaaf op zijn graf laten plaatsen.

Die laatste muze was Nimet Eloui Bey, een Kaukasische

die als kind op Rhodos en in Kaïro woonde, zich later in Parijs vestigde en overal thuis was: “ze sprak zes talen zonder spoor van accent”. “Haar fascinerende schoonheid viel meteen op en haar rijke cultuur vervulde een persoonlijkheid vol van contrasten. Overal zorgde ze voor controverse.”

Tegenspraak en genot, echt mijn ding, en precies wat Rilke over de roos zei.

Theo Dirix
www.theodirix.com